

Pařížská dohoda

Smluvní strany této dohody

jakožto smluvní strany Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu, dále jen „úmluva“,

podle Durbanské platformy pro posílenou činnost, založené rozhodnutím 1/CP.17 konference smluvních stran úmluvy na jejím sedmáctém zasedání,

usilující o dosažení cíle úmluvy a řídicí se jejími zásadami, včetně zásady rovnosti a společných, i když rozdílných odpovědností a odpovídajících schopností, s ohledem na zvláštní vnitrostátní podmínky,

uznávající potřebu účinné a progresivní reakce na naléhavé hrozby změny klimatu na základě nejlepších dostupných vědeckých poznatků,

a uznávající také specifické potřeby a zvláštní podmínky rozvojových zemí, jež jsou smluvními stranami této dohody, zejména těch, které jsou obzvláště zranitelné vůči nepříznivým účinkům změny klimatu, jak je stanoveno v úmluvě,

berouce plně v úvahu specifické potřeby a zvláštní situace nejméně rozvinutých zemí v souvislosti s financováním a přenosem technologií,

uznávající, že smluvní strany mohou být postiženy nejen změnou klimatu, ale také dopady opatření přijatých v reakci na ni,

zdůrazňující přirozený vztah mezi opatřeními, reakcemi a dopady změny klimatu na straně jedné a rovným přístupem k udržitelnému rozvoji a vymýcení chudoby na straně druhé,

uznávající zásadní prioritu zabezpečení potravin a skoncování s hladem a zvláštní zranitelnost systémů produkce potravin vůči nepříznivým dopadům změny klimatu,

berouce v úvahu nezbytnost spravedlivého přesunu pracovní síly a vytváření vhodné práce a kvalitních pracovních míst v souladu s rozvojovými prioritami vymezenými jednotlivými státy,

uznávající, že změna klimatu je společným problémem lidstva, smluvní strany by měly při přijímání opatření k řešení změny klimatu respektovat, podporovat a brát v úvahu své příslušné závazky v oblasti lidských práv, práva na zdraví, práv domorodých obyvatel, místních komunit, migrantů, dětí, osob se zdravotním postižením a lidí ve zranitelném postavení a práva na rozvoj, stejně jako rovnost pohlaví, posilování postavení žen a mezigenerační spravedlnost,

uznávající důležitost přiměřené ochrany a zvyšování propadů a rezervoárů skleníkových plynů uvedených v úmluvě,

zaznamenávající důležitost zabezpečení integrity všech ekosystémů, včetně oceánů, a ochrany biologické rozmanitosti, uznávané některými kulturami jako Matka Země, a zaznamenávající důležitost, jakou má pro někoho pojem „klimatická spravedlnost“, při přijímání opatření k řešení změny klimatu,

stvrzující význam vzdělávání, odborného vzdělávání, povědomí veřejnosti, účasti veřejnosti, přístupu veřejnosti k informacím a spolupráce na všech úrovních v záležitostech řešených v této dohodě,

uznávající důležitost zapojení všech úrovní veřejné správy a různých činitelů, v souladu s vnitrostátními právními předpisy smluvních stran, při řešení změny klimatu,

uznávající rovněž, že udržitelný způsob života a vzorce udržitelné spotřeby a výroby, u nichž smluvní strany rozvinutých zemí zaujímají vedoucí postavení, hrají důležitou roli v řešení otázek změny klimatu,

se dohodly takto:

Článek 1

Pro účely této dohody se použijí definice uvedené v článku 1 úmluvy. Dále se rozumí:

- a) „úmluvou“ Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu, přijatá v New Yorku dne 9. května 1992;
- b) „konferencí smluvních stran“ konference smluvních stran úmluvy;
- c) „smluvní stranou“ smluvní strana této dohody.

Článek 2

1. Cílem této dohody, která podporuje provádění úmluvy včetně jejího cíle, je zlepšit globální reakci na hrozby změny klimatu, a to v návaznosti na udržitelný rozvoj a úsilí o vymýcení chudoby, mimo jiné pomocí:

- a) udržení nárůstu průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a úsilí o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí, a uznání, že by to výrazně snížilo rizika a dopady změny klimatu;
- b) zvyšování schopnosti přizpůsobit se nepříznivým dopadům změny klimatu a posilování odolnosti vůči změně klimatu a nízkoemisního rozvoje způsobem, který neohrozí produkci potravin;
- c) sladění finančních toků s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu.

2. Tato dohoda se bude provádět podle zásady rovnosti a společných, i když rozdílných odpovědností a odpovídajících schopností, a se zřetelem na zvláštní vnitrostátní podmínky.

Článek 3

Všechny smluvní strany vypracují a sdělí své ambiciózní úsilí ve smyslu článků 4, 7, 9, 10, 11 a 13 jako vnitrostátně stanovené příspěvky ke globální reakci na změnu klimatu s cílem naplnit účel této dohody uvedený v článku 2. Úsilí všech smluvních stran bude představovat pokrok v průběhu času, přičemž současně se uznává, že pro účinné provádění této dohody je třeba podporovat smluvní strany rozvojových zemí.

Článek 4

1. Pro dosažení dlouhodobého teplotního cíle stanoveného v článku 2 budou smluvní strany usilovat o dosažení vrcholu globálních emisí skleníkových plynů co nejdříve s tím, že smluvním stranám rozvojových zemí bude dosažení tohoto vrcholu trvat déle, a poté budou podle nejlepších dostupných vědeckých poznatků emise urychleně snižovat, aby bylo dosaženo rovnováhy mezi antropogenními emisemi ze zdrojů a snížením skleníkových plynů pomocí propadů v druhé polovině tohoto století, na základě rovnosti a v návaznosti na udržitelný rozvoj a úsilí o vymýcení chudoby.

2. Každá smluvní strana připraví, sdělí a bude zachovávat další vnitrostátně stanovené příspěvky, kterých chce dosáhnout. Smluvní strany provádějí vnitrostátní mitigační opatření tak, aby dosáhly cílů těchto příspěvků.

3. Následný vnitrostátně stanovený příspěvek každé smluvní strany bude představovat pokrok vůči stávajícímu vnitrostátně stanovenému příspěvku dané smluvní strany a bude odrážet její nejvyšší možné ambice s přihlédnutím na její společné, i když rozdílné odpovědnosti a odpovídající schopnosti a s ohledem na zvláštní vnitrostátní podmínky.

4. Smluvní strany rozvinutých zemí by měly pokračovat ve své vůdčí roli tím, že se zaváží k absolutním redukčním emisním cílům v rámci celého hospodářství. Smluvní strany rozvojových zemí by měly nadále zvyšovat své mitigační úsilí a snažit se v průběhu času přejít k redukčním emisním cílům nebo k omezení emisí v rámci celého hospodářství s ohledem na zvláštní vnitrostátní podmínky.

5. Pro uplatňování tohoto článku bude smluvním stranám rozvojových zemí poskytována podpora v souladu s články 9, 10 a 11 s tím, že se uznává, že zvýšená podpora umožní smluvním stranám rozvojových zemí zvýšit ambice svých opatření.
6. Nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy mohou připravit a oznámit strategii, plány a opatření pro nízkoemisní rozvoj s přihlédnutím na jejich zvláštní podmínky.
7. Vedlejší mitigační přínosy, plynoucí z adaptačních opatření, popřípadě plánů hospodářské diverzifikace smluvních stran, mohou přispět k mitigaci podle tohoto článku.
8. Při sdělení svého vnitrostátně stanoveného příspěvku všechny smluvní strany poskytnou informace nezbytné pro jeho srozumitelnost, transparentnost a porozumění v souladu s rozhodnutím 1/CP.21 a všemi příslušnými rozhodnutími konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.
9. Každá smluvní strana sdělí vnitrostátně stanovený příspěvek každých pět let v souladu s rozhodnutím 1/CP.21 a všemi příslušnými rozhodnutími konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody a bude vycházet z výsledků globálního hodnocení uvedeného v článku 14.
10. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody na svém prvním zasedání zváží společně časové rámce pro vnitrostátně stanovené příspěvky.
11. Smluvní strana může kdykoli upravit svůj stávající vnitrostátně stanovený příspěvek za účelem zvýšení svých ambicí, v souladu s pokyny přijatými konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.
12. Vnitrostátně stanovené příspěvky sdělené smluvními stranami budou zaznamenány ve veřejném registru vedeném sekretariátem.
13. Smluvní strany odpovídají za své vnitrostátně stanovené příspěvky. Při započítávání antropogenních emisí a propadů odpovídajících jejich vnitrostátně stanoveným příspěvkům smluvní strany přiměřeně dbají na environmentální integritu, transparentnost, přesnost, úplnost, srovnatelnost a konzistentnost a zajistí zamezení dvojímu započítávání v souladu s pokyny přijatými konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.
14. Při přípravě a realizaci mitigačních opatření ve vztahu k antropogenním emisím a propadům by měly smluvní strany v souvislosti s vnitrostátně stanovenými příspěvky brát s ohledem na ustanovení odstavce 13 tohoto článku v úvahu příslušné stávající metody a pokyny podle úmluvy.
15. Při uplatňování této dohody smluvní strany berou v úvahu zájmy smluvních stran, jejichž ekonomiky jsou nejvíce ovlivněny dopady opatření, kterými se čelí změně klimatu, a zvláště smluvních stran rozvojových zemí.
16. Smluvní strany, včetně organizací regionální hospodářské integrace a jejich členských států, které se dohodly, že budou jednat společně podle odstavce 2 tohoto článku, oznámí sekretariátu současně se svým vnitrostátně stanoveným příspěvkem podmínky takové dohody, včetně úrovně emisí přidělené každé smluvní straně v příslušném časovém období. O podmínkách takové dohody sekretariát následně uvědomí smluvní strany a signatáře úmluvy.
17. Každá smluvní strana takové dohody bude zodpovědná za svou úroveň emisí stanovenou v dohodě uvedené v odstavci 16 tohoto článku, v souladu s odstavci 13 a 14 tohoto článku a články 13 a 15.
18. Pokud smluvní strany, jednající společně, tak činí v rámci organizace regionální hospodářské integrace a spolu s ní, a pokud je taková organizace sama smluvní stranou této dohody, pak bude každý členský stát takové organizace regionální hospodářské integrace jednotlivě a společně s touto organizací odpovídat za svou úroveň emisí stanovenou v dohodě oznámené podle odstavce 16 tohoto článku, v souladu s odstavci 13 a 14 tohoto článku a s články 13 a 15.
19. Všechny smluvní strany by měly usilovat o formulování dlouhodobé strategie nízkoemisního rozvoje a informovat o ní a mít přitom na paměti článek 2 a své společné, i když rozdílné odpovědnosti a odpovídající schopnosti, s ohledem na zvláštní vnitrostátní podmínky.

Článek 5

1. Smluvní strany by měly přijmout podle potřeby opatření k ochraně a zvyšování propadů a rezervoárů skleníkových plynů podle čl. 4 odst. 1 písm. d) úmluvy, včetně lesů.
2. Smluvní strany se vyzývají, aby přijaly opatření k uplatňování a podpoře, mimo jiné prostřednictvím finanční podpory vázané na výsledky, stávajícího rámce stanoveného v souvisejících pokynech a rozhodnutích již dohodnutých podle úmluvy pro: politické přístupy a pozitivní pobídky pro činnosti týkající se snižování emisí z odlesňování a znehodnocování lesů a roli zachování, udržitelného obhospodařování lesů a zvýšení zásob uhlíku v lesích v rozvojových zemích; a alternativní politické přístupy, například společné přístupy k mitigaci a adaptaci pro integrované a udržitelné obhospodařování lesů, a podle potřeby přitom potvrdily význam motivace k dosažení výhod bezuhlíkových řešení, které jsou spojovány s takovými přístupy.

Článek 6

1. Smluvní strany uznávají, že některé ze smluvních stran se rozhodnou dobrovolně spolupracovat při uplatňování svých vnitrostátně stanovených příspěvků, aby si mohly ve svých mitigačních a adaptačních opatřeních stanovit vyšší ambice a aby podpořily udržitelný rozvoj a environmentální integritu.
2. Smluvní strany, které se dobrovolně zapojují do spolupráce na postupech, v rámci kterých se využívají mezinárodně převáděné výsledky snižování emisí k dosažení vnitrostátně stanovených příspěvků, podporují udržitelný rozvoj a zajišťují environmentální integritu a transparentnost, včetně řízení, a uplatňují spolehlivý systém započítávání, aby mimo jiné zamezily dvojímu započítávání v souladu s pokyny přijatými konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.
3. Využívání mezinárodně převáděných výsledků snižování emisí k dosažení vnitrostátně stanovených příspěvků podle této dohody je dobrovolné a je schvalováno zúčastněnými smluvními stranami.
4. Zřizuje se mechanismus, jenž má přispět ke snižování emisí skleníkových plynů a podpořit udržitelný rozvoj, podřízený pravomoci a vedení konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody, který mohou smluvní strany využívat na základě dobrovolnosti. Mechanismus bude pod dohledem orgánu určeného konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody a jeho cílem je:
 - a) podporovat snižování emisí skleníkových plynů za současné podpory udržitelného rozvoje;
 - b) motivovat veřejné a soukromé subjekty zmocněné jednotlivými smluvními stranami a usnadňovat jim účast na snižování emisí skleníkových plynů;
 - c) přispívat ke snižování úrovně emisí v hostitelské smluvní straně, která bude mít prospěch z mitigačních opatření vedoucích ke snižování emisí, které může použít také jiná smluvní strana k plnění svého vnitrostátně stanoveného příspěvku;
 - d) zajistit celkové snižování globálních emisí.
5. Snižování emisí vyplývající z mechanismu uvedeného v odstavci 4 tohoto článku nebude sloužit k prokázání plnění vnitrostátně stanoveného příspěvku hostitelské smluvní strany, pokud toto snížení použije k prokázání plnění svého vnitrostátně stanoveného příspěvku jiná smluvní strana.
6. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody zajistí, aby podíl z výnosů z činnosti v rámci mechanismu uvedeného v odstavci 4 tohoto článku byl použit k uhrazení administrativních výdajů a za účelem pomoci smluvním stranám rozvojových zemí, které jsou obzvláště zranitelné vůči nepříznivým účinkům změny klimatu, při úhradě nákladů na přizpůsobení se změně klimatu.
7. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody přijme na svém prvním zasedání pravidla, podmínky a postupy pro mechanismus uvedený v odstavci 4 tohoto článku.

8. Smluvní strany uznávají, že je důležité, aby měly k dispozici integrované, holistické a vyvážené netržní přístupy, jež by jim pomohly při plnění jejich vnitrostátně stanovených příspěvků, v souvislosti s udržitelným rozvojem a vymýcením chudoby, a to koordinovaným a účinným způsobem, podle potřeby mimo jiné prostřednictvím mitigace, adaptace, financí, přenosu technologií a budování kapacit. Tyto přístupy se zaměří na:

- a) podporu ambicí u opatření zaměřených na mitigaci a adaptaci;
- b) zvýšení účasti veřejného a soukromého sektoru na uplatňování vnitrostátně stanovených příspěvků;
- c) tvorbu příležitostí pro koordinaci různých nástrojů a příslušných institucionálních uspořádání.

9. Stanovuje se rámec pro netržní přístupy k udržitelnému rozvoji, který bude podporovat netržní přístupy uvedené v odstavci 8 tohoto článku.

Článek 7

1. Smluvní strany stanovují globální adaptační cíl zahrnující zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti a snižování zranitelnosti vůči změně klimatu s cílem přispět k udržitelnému rozvoji a zajistit přiměřenou reakci v oblasti adaptace v souvislosti s teplotním cílem uvedeným v článku 2.

2. Smluvní strany uznávají, že adaptace je globální výzvou, které všichni čelí a která má místní, krajské, celostátní, regionální a mezinárodní rozměry, je klíčovou složkou dlouhodobé globální odpovědi na změnu klimatu a přispívá k ní a slouží k ochraně lidí, zdrojů obživy a ekosystémů, s ohledem na naléhavé a okamžité potřeby těch smluvních stran rozvojových zemí, které jsou obzvláště zranitelné vůči nepříznivým účinkům změny klimatu.

3. Adaptační úsilí smluvních stran rozvojových zemí bude uznáno podle podmínek, které přijme konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody na svém prvním zasedání.

4. Smluvní strany uznávají, že současná potřeba adaptace je významná, že vyšší úroveň mitigace mohou snížit potřebu dalšího adaptačního úsilí a že zvýšená potřeba adaptace může způsobit vyšší náklady na ni.

5. Smluvní strany uznávají, že adaptační opatření by se měla řídit přístupem, který vychází z dané země, je citlivý k otázkám rovnosti pohlaví, umožňuje účast všech a je plně transparentní a který zároveň bere v úvahu zranitelné skupiny, společenství a ekosystémy, a měla by vycházet z nejlepších dostupných vědeckých poznatků a, kde je to vhodné, z tradičních znalostí, znalostí původního obyvatelstva a místních znalostních systémů, s cílem začlenit adaptaci podle potřeby do příslušných socioekonomických a environmentálních politik a opatření.

6. Smluvní strany uznávají význam podpory adaptačního úsilí a mezinárodní spolupráce v této oblasti a důležitost zohlednění potřeb smluvních stran rozvojových zemí, zejména těch, které jsou obzvláště zranitelné vůči nepříznivým účinkům změny klimatu.

7. Smluvní strany by měly posílit spolupráci při podpoře adaptačních opatření a brát přitom v úvahu Cancúnský adaptační rámec, mimo jiné s ohledem na:

- a) sdílení informací, osvědčených postupů, zkušeností a ponaučení, podle potřeby i z oblasti vědy, plánování, politik a implementace týkající se adaptačních opatření;
- b) posilování institucionálních uspořádání, včetně těch podle úmluvy, které slouží této dohodě, aby byla podpořena syntéza příslušných informací a znalostí, a poskytování technické podpory a poradenství smluvním stranám;
- c) rozšiřování vědeckých znalostí o klimatu, včetně výzkumu, systematického pozorování klimatického systému a systémů včasného varování, způsobem, který informuje klimatické služby a podporuje rozhodování;
- d) pomoc smluvním stranám rozvojových zemí při určování postupů účinné

adaptace, adaptační potřeby, priority, podporu poskytnutou a přijatou pro adaptační opatření a úsilí a výzvy a nedostatky, způsobem, který podpoří osvědčené postupy;

e) zlepšování účinnosti a životnosti adaptačních opatření.

8. Odborné organizace a agentury Organizace spojených národů se vyzývají, aby podporovaly úsilí smluvních stran při provádění opatření uvedených v odstavci 7 tohoto článku, s ohledem na ustanovení odstavce 5 tohoto článku.

9. Každá smluvní strana se podle potřeby zapojí do procesů plánování adaptace a do realizace opatření, včetně vypracování nebo podpory příslušných plánů, politik nebo příspěvků, což může zahrnovat:

a) realizaci adaptačních opatření, závazků nebo úsilí;

b) proces vytváření a realizace národních adaptačních plánů;

c) posouzení dopadů změny klimatu a zranitelnosti vůči ní s cílem vypracovat vnitrostátně stanovená prioritní opatření s ohledem na zranitelné osoby, místa a ekosystémy;

d) sledování a vyhodnocování adaptačních plánů, politik, programů a opatření a vyvozování ponaučení z nich;

e) budování odolnosti socioekonomických a ekologických systémů, mimo jiné prostřednictvím hospodářské diverzifikace a udržitelného hospodaření s přírodními zdroji.

10. Každá smluvní strana by měla vhodným způsobem pravidelně předkládat a aktualizovat adaptační sdělení, které může zahrnovat její priority, provádění a potřebu podpory, plány a opatření, aniž by to zvýšilo zátěž pro smluvní strany rozvojových zemí.

11. Adaptační sdělení uvedená v odstavci 10 tohoto článku budou podle potřeby pravidelně předkládána a aktualizována jako součást jiných sdělení nebo dokumentů či ve spojení s nimi, včetně národního adaptačního plánu, vnitrostátně stanoveného příspěvku uvedeného v čl. 4 odst. 2 nebo národního sdělení.

12. Adaptační sdělení uvedená v odstavci 10 tohoto článku budou zaznamenána ve veřejném registru vedeném sekretariátem.

13. Smluvním stranám rozvojových zemí bude za účelem provádění odstavců 7, 9, 10 a 11 tohoto článku poskytována průběžná a zvýšená mezinárodní podpora podle ustanovení článků 9, 10 a 11.

14. Globální hodnocení uvedené v článku 14 mimo jiné:

a) uzná adaptační úsilí smluvních stran rozvojových zemí;

b) posílí realizaci adaptačních opatření s ohledem na adaptační sdělení uvedené v odstavci 10 tohoto článku;

c) přezkoumá přiměřenost a účinnost adaptace a podpory poskytované na adaptaci;

d) posoudí celkový pokrok v plnění globálního adaptačního cíle uvedeného v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 8

1. Smluvní strany uznávají důležitost odvrácení, co největšího snížení a řešení ztrát a škod způsobených nepříznivými účinky změny klimatu, včetně extrémních projevů počasí a událostí s pomalým nástupem, a roli udržitelného rozvoje při snižování rizika ztrát a škod.

2. Varšavský mezinárodní mechanismus pro otázky ztrát a škod způsobených nepříznivými dopady změny klimatu bude podléhat pravomoci a vedení konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody a může být podporován a posílen tak, jak určí konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.

3. Smluvní strany by měly spolupracovat a usnadňovat řešení ztrát a škod způsobených nepříznivými účinky změny klimatu a v tomto ohledu posílit porozumění, opatření a podporu, mimo jiné, kde to bude vhodné, prostřednictvím Varšavského mezinárodního mechanismu.

4. V souladu s tím mohou oblasti spolupráce a usnadňování za účelem posílení porozumění, opatření a podpory zahrnovat:

- a) systémy včasného varování;
- b) připravenost na mimořádné události;
- c) události s pomalým nástupem;
- d) události, které mohou vyvolat nevratné a trvalé ztráty a škody;
- e) komplexní hodnocení a řízení rizik;
- f) nástroje pojištění rizik, sdílení klimatických rizik a další pojistná řešení;
- g) ztráty nehospodářské povahy;
- h) odolnost společenství, zdrojů obživy a ekosystémů.

5. Varšavský mezinárodní mechanismus bude spolupracovat se stávajícími subjekty a odbornými skupinami působícími podle této dohody, jakož i s příslušnými organizacemi a odbornými subjekty mimo dohodu.

Článek 9

1. Smluvní strany rozvinutých zemí poskytnou finanční prostředky na pomoc smluvním stranám rozvojových zemí na mitigaci a adaptaci jako pokračování svých stávajících závazků podle úmluvy.

2. Ostatním smluvním stranám se doporučuje poskytovat nebo nadále poskytovat takovou podporu dobrovolně.

3. Jako součást globálního úsilí by měly smluvní strany rozvinutých zemí nadále stát v čele při mobilizaci klimatického financování z široké škály zdrojů, nástrojů a kanálů, přičemž by měly vzít na vědomí významnou roli veřejných prostředků, a to prostřednictvím různých opatření, včetně podpory strategií jednotlivých států, a dále vzít v úvahu potřeby a priority smluvních stran rozvojových zemí. Taková mobilizace klimatického financování by měla jít nad rámec předchozího úsilí.

4. Poskytování navýšených finančních zdrojů by mělo sloužit k dosažení rovnováhy mezi adaptací a mitigací, s přihlédnutím ke strategiím jednotlivých států a k prioritám a potřebám smluvních stran rozvojových zemí, zejména těch, které jsou obzvláště zranitelné vůči nepříznivým účinkům změny klimatu a mají významně omezené kapacity, jako například nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy, s uvážením potřeby veřejných zdrojů a grantů na adaptaci.

5. Smluvní strany rozvinutých zemí budou každé dva roky sdělovat příslušné orientační kvantitativní a kvalitativní informace týkající se odstavců 1 a 3 tohoto článku, včetně předpokládané výše veřejných finančních prostředků, které mají být poskytnuty smluvním stranám rozvojových zemí, mají-li tyto informace k dispozici. Ostatním smluvním stranám, které poskytují prostředky, se doporučuje sdělovat tyto informace každé dva roky na základě dobrovolnosti.

6. Globální hodnocení uvedené v článku 14 vezme v úvahu příslušné informace o úsilí týkajícím se klimatického financování, které poskytují smluvní strany rozvinutých zemí nebo orgány dohody.

7. Smluvní strany rozvinutých zemí podávají každé dva roky transparentní a odpovídající informace o podpoře poskytnuté smluvním stranám rozvojových zemí a mobilizované prostřednictvím veřejných intervencí v souladu s podmínkami, postupy a pokyny, které přijme, jak je stanoveno v čl. 13 odst. 13, konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody na svém prvním zasedání. Ostatním smluvním stranám se doporučuje, aby tak učinily také.

8. Finanční mechanismus úmluvy, včetně subjektů pověřených jeho provozem, bude sloužit jako finanční mechanismus této dohody.

9. Instrukce sloužící této dohodě, včetně subjektů provozujících finanční mechanismus úmluvy, musí usilovat o zajištění účinného přístupu k finančním prostředkům prostřednictvím zjednodušených schvalovacích postupů a zvýšené podpory připravenosti pro smluvní strany rozvojových zemí, zejména nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy, v rámci jejich vnitrostátních klimatických strategií a plánů.

Článek 10

1. Smluvní strany sdílejí dlouhodobou vizi o významu plné realizace rozvoje a přenosu technologií s cílem zvýšit odolnost vůči změně klimatu a snížit emise skleníkových plynů.

2. Smluvní strany berou na vědomí význam technologií pro realizaci mitigačních a adaptačních opatření podle této dohody a uznávají úsilí o nasazení a šíření stávajících technologií, a na základě toho posílí spolupráci na rozvoji a přenosu technologií.

3. Technologický mechanismus ustanovený podle úmluvy slouží této dohodě.

4. Zřizuje se technologický rámec, který bude poskytovat jednotný rámec pro práci technologického mechanismu na podporu a pomoc pro intenzivnější činnost při rozvoji a přenosu technologií s cílem podpořit provádění této dohody, a to při naplňování dlouhodobé vize uvedené v odstavci 1 tohoto článku.

5. Pro účinnou a dlouhodobou globální reakci na změnu klimatu a pro podporu hospodářského růstu a udržitelného rozvoje je zásadní zrychlit, povzbudit a umožnit inovace. Takové úsilí bude vhodně podpořeno mimo jiné i technologickým mechanismem a v oblasti financování také finančním mechanismem úmluvy, aby bylo možné spolupracovat na výzkumu a vývoji a usnadnit smluvním stranám rozvojových zemí přístup k technologiím, zejména v raných fázích technologického cyklu.

6. Smluvním stranám rozvojových zemí bude poskytována podpora, včetně finanční podpory, na provádění tohoto článku, mj. na posílení spolupráce na rozvoji a přenosu technologií v různých fázích technologického cyklu, s cílem dosáhnout rovnováhy mezi podporou mitigace a adaptace. Globální hodnocení uvedené v článku 14 vezme v úvahu dostupné informace o úsilí souvisejícím s podporou rozvoje a přenosu technologií pro smluvní strany rozvojových zemí.

Článek 11

1. Budování kapacit podle této dohody by mělo zvýšit kapacitu a schopnost smluvních stran rozvojových zemí, zejména zemí s nejmenší kapacitou, jako jsou nejméně rozvinuté země a země, které jsou obzvláště zranitelné vůči nepříznivým účinkům změny klimatu, například malé ostrovní rozvojové státy, provádět účinná klimatická opatření, a mimo jiné realizovat adaptační a mitigační opatření, a mělo by usnadnit rozvoj, šíření a zavádění technologií, přístup ke klimatickému financování, příslušná hlediska vzdělávání, odborného vzdělávání a povědomí veřejnosti a transparentní, včasné a přesné sdělování informací.

2. Budování kapacit by mělo být řízeno jednotlivými zeměmi na základě jejich vnitrostátních potřeb a v reakci na ně a mělo by přispět k tomu, aby smluvní strany vzaly tento úkol za svůj, zejména smluvní strany rozvojových zemí, a to i na celostátní, krajské a místní úrovni. Budování kapacit by mělo vycházet ze získaných zkušeností, včetně těch z budování kapacit podle úmluvy, a tento proces by měl být účinný a soustavný, za účasti všech, průřezový a citlivý k otázkám rovnosti pohlaví.

3. Všechny smluvní strany by měly spolupracovat na zvyšování kapacity smluvních stran rozvojových zemí k provádění této dohody. Smluvní strany rozvinutých zemí by měly zvýšit podporu pro budování kapacit ve smluvních stranách rozvojových zemí.

4. Všechny smluvní strany, které zvyšují kapacitu smluvních stran rozvojových zemí k provádění této dohody, mimo jiné prostřednictvím regionálních, bilaterálních a multilaterálních přístupů, o takových akcích či opatřeních na budování kapacit pravidelně informují. Smluvní strany rozvojových zemí by měly pravidelně informovat o svém pokroku při realizaci plánů, politik, akcí či opatření k budování kapacit za účelem plnění této dohody.

5. Činnosti týkající se budování kapacit se posilují prostřednictvím vhodných institucionálních uspořádání na podporu provádění této dohody, včetně vhodných institucionálních uspořádání ustanovených podle úmluvy, která slouží této dohodě. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody na svém prvním zasedání posoudí a přijme rozhodnutí o výchozích institucionálních uspořádáních pro budování kapacit.

Článek 12

Smluvní strany podle potřeby spolupracují při přijímání opatření k posílení vzdělávání, odborného vzdělávání, povědomí veřejnosti, účasti veřejnosti a přístupu veřejnosti k informacím o změně klimatu, s vědomím důležitosti těchto kroků k posílení opatření podle této dohody.

Článek 13

1. Aby bylo možné budovat vzájemnou důvěru a podpořit účinné provádění dohody, zřizuje se rámec posílené transparentnosti pro opatření a podporu, s vnitřní flexibilitou, která bere v úvahu různé schopnosti smluvních stran a vychází z kolektivních zkušeností.

2. Rámec transparentnosti zajistí flexibilitu při uplatňování ustanovení tohoto článku těm smluvním stranám rozvojových zemí, které ji potřebují vzhledem ke svým schopnostem. Podmínky, postupy a pokyny uvedené v odstavci 13 tohoto článku musí tuto flexibilitu odrážet.

3. Rámec transparentnosti vychází z opatření v oblasti transparentnosti podle úmluvy a posiluje je, přičemž uznává zvláštní podmínky nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států, a je prováděn tak, aby usnadňoval procesy, nebyl rušivý a represivní, aby respektoval státní suverenitu a nepředstavoval pro smluvní strany nadměrnou zátěž.

4. Opatření v oblasti transparentnosti v rámci úmluvy, včetně národních sdělení, dvouletých zpráv a dvouletých aktualizovaných zpráv, mezinárodní hodnocení a přezkum a mezinárodní konzultace a analýzy tvoří součást zkušeností, ze kterých se bude vycházet při vypracování podmínek, postupů a pokynů podle odstavce 13 tohoto článku.

5. Účelem rámce pro transparentnost opatření je poskytnout jasnou představu o činnostech v oblasti změny klimatu na základě cíle úmluvy uvedeného v jejím článku 2, včetně srozumitelnosti a sledování pokroku v plnění vnitrostátně stanovených příspěvků jednotlivých smluvních stran podle článku 4 a adaptačních opatření smluvních stran podle článku 7, včetně osvědčených postupů, priorit, potřeb a nedostatků, jako podklad pro globální hodnocení podle článku 14.

6. Cílem rámce pro transparentnost podpory je zajistit jasné informace o podpoře poskytnuté a přijaté jednotlivými smluvními stranami na opatření týkající se změny klimatu podle článků 4, 7, 9, 10 a 11 a v možném rozsahu poskytnout úplný přehled o souhrnné poskytnuté finanční podpoře jako podklad pro globální hodnocení podle článku 14.

7. Každá smluvní strana pravidelně poskytuje následující informace:

a) národní inventarizační zprávu o antropogenních emisích ze zdrojů a snížení pomocí propadů skleníkových plynů, vypracovanou pomocí osvědčených metodik přijatých Mezivládním panelem pro změnu klimatu a schválených konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody;

b) údaje nezbytné pro sledování pokroku při realizaci a plnění jejího vnitrostátně stanoveného příspěvku podle článku 4.

8. Každá smluvní strana by měla rovněž poskytnout příslušné informace týkající se dopadů změny klimatu a adaptace podle článku 7.

9. Smluvní strany rozvinutých zemí podávají a jiné smluvní strany, které poskytují podporu, by měly podávat informace o finanční podpoře a podpoře pro přenos technologií a budování kapacit poskytnuté smluvním stranám rozvojových zemí podle článků 9, 10 a 11.

10. Smluvní strany rozvojových zemí by měly poskytovat informace o finanční podpoře a podpoře pro přenos technologií a budování kapacit, kterou potřebují a kterou přijaly podle článků 9, 10 a 11.

11. Informace předložené jednotlivými smluvními stranami podle odstavců 7 a 9 tohoto článku budou podrobeny technickému odbornému přezkoumání v souladu s rozhodnutím 1/CP.21. Přezkumný proces bude zahrnovat pomoc při určení potřeb budování kapacit pro takové smluvní strany rozvojových zemí, které to vzhledem ke svým kapacitám potřebují. Navíc se každá smluvní strana zúčastní nápomocného, mnohostranného posouzení pokroku při realizaci úsilí podle článku 9 a provádění a plnění vnitrostátně stanoveného příspěvku.

12. Technické odborné přezkoumání podle tohoto odstavce se skládá z posouzení příslušné podpory poskytnuté danou smluvní stranou a jejího provádění a plnění vnitrostátně stanoveného příspěvku. Přezkum rovněž určí oblasti zlepšení pro danou smluvní stranu a zhodnotí, zda informace odpovídají podmínkám, postupům a pokynům uvedeným v odstavci 13 tohoto článku, s přihlédnutím k flexibilitě přiznané smluvní straně podle odstavce 2 tohoto článku. Přezkoumání věnuje zvláštní pozornost příslušným vnitrostátním schopnostem a podmínkám smluvních stran rozvojových zemí.

13. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody na svém prvním zasedání přijme příslušné společné podmínky, postupy a pokyny pro transparentnost opatření a podpory, a to na základě zkušeností z opatření týkajících se transparentnosti podle úmluvy a rozpracováním ustanovení tohoto článku.

14. Rozvojovým zemím bude na provádění tohoto článku poskytnuta podpora.

15. Dále bude smluvním stranám rozvojových zemí průběžně poskytována podpora na budování kapacit týkajících se transparentnosti.

Článek 14

1. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody bude pravidelně vyhodnocovat provádění této dohody, aby zhodnotila kolektivní pokrok v plnění účelu této dohody a jejích dlouhodobých cílů (tato činnost je v této dohodě označována jako „globální hodnocení“). Bude tak činit komplexním a nápomocným způsobem a bude brát v úvahu mitigaci, adaptaci a nástroje k provádění a podpoře, a to na základě rovnosti a nejlepších dostupných vědeckých poznatků.

2. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody provede své první globální hodnocení v roce 2023 a následně každých pět let, nerozhodne-li konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody jinak.

3. Z výsledku globálního hodnocení budou smluvní strany vycházet při aktualizaci a posilování svých opatření a podpory, a to vnitrostátně určeným způsobem a v souladu s příslušnými ustanoveními této dohody, jakož i při posilování mezinárodní spolupráce v oblasti klimatických opatření.

Článek 15

1. Zřizuje se mechanismus, jenž má usnadnit provádění a podpořit dodržování ustanovení této dohody.

2. Mechanismus uvedený v odstavci 1 tohoto článku tvoří výbor založený na odbornosti, který poskytuje pomoc a funguje způsobem, který je transparentní, nekonfliktní a nerepresivní. Výbor věnuje zvláštní pozornost příslušným vnitrostátním schopnostem a podmínkám smluvních stran.

3. Výbor vykonává svou činnost podle podmínek a postupů přijatých konferencí smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody na jejím prvním zasedání a podává každý rok zprávu konferenci smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.

Článek 16

1. Konference smluvních stran, nejvyšší orgán úmluvy, slouží jako zasedání smluvních stran této dohody.

2. Smluvní strany úmluvy, které nejsou smluvními stranami této dohody, se mohou účastnit jako pozorovatelé kteréhokoli zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody. V případě, že konference smluvních stran slouží jako zasedání smluvních stran této

dohody, pak rozhodnutí podle této dohody přijímají pouze ty smluvní strany, které jsou smluvními stranami této dohody.

3. V případě, že konference smluvních stran slouží jako zasedání smluvních stran této dohody, pak každý člen předsednictva konference smluvních stran zastupující některou smluvní stranu úmluvy, která ale v té době není smluvní stranou této dohody, bude nahrazen dalším členem, jehož si smluvní strany této dohody zvolí ze svých řad.

4. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody pravidelně přezkoumává provádění této dohody a v rámci svého mandátu činí rozhodnutí nezbytná k podpoře jejího účinného provádění. Vykonává funkce svěřené jí touto dohodou a dále:

a) zřizuje takové pomocné orgány, jaké považuje za nezbytné pro provádění této dohody;

b) vykonává další funkce potřebné k provádění této dohody.

5. Jednací řád konference smluvních stran a finanční postupy používané v úmluvě se použijí obdobně v této dohodě, pokud konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody nerozhodne na základě konsenzu jinak.

6. První zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody svolá sekretariát zároveň s prvním zasedáním konference smluvních stran, které je naplánováno po datu vstupu této dohody v platnost. Následná řádná zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody se konají společně s řádnými zasedáními konference smluvních stran, nerozhodne-li konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody jinak.

7. Mimořádná zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody se konají v takových jiných termínech, kdy to konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody považuje za nezbytné, nebo na písemnou žádost kterékoli smluvní strany za předpokladu, že do šesti měsíců od data, kdy sekretariát oznámí takovou žádost ostatním stranám, podpoří tuto žádost nejméně jedna třetina smluvních stran.

8. Organizace spojených národů a její specializované agentury a Mezinárodní agentura pro atomovou energii, jakož i jejich členské státy nebo jejich pozorovatelé, již nejsou smluvní stranou úmluvy, mohou být zastoupeni na zasedáních konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody jako pozorovatelé. Orgány nebo agentury, ať už národní, nebo mezinárodní, vládní, či nevládní, které jsou způsobilé v záležitostech, na něž se vztahuje tato dohoda, a které informovaly sekretariát o svém přání být zastoupeny jako pozorovatelé na některém zasedání konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody, mohou být takto přijaty, pokud proti tomu nemá námitku nejméně jedna třetina přítomných smluvních stran. Přizvání a účast pozorovatelů se řídí jednacím řádem uvedeným v odstavci 5 tohoto článku.

Článek 17

1. Sekretariát zřízený článkem 8 úmluvy slouží jako sekretariát této dohody.

2. Ustanovení čl. 8 odst. 2 úmluvy o funkcích sekretariátu a čl. 8 odst. 3 úmluvy o opatřeních přijatých pro fungování sekretariátu se použijí obdobně pro tuto dohodu. Sekretariát dále vykonává funkce, jež jsou mu přiděleny podle této dohody a jež mu přidělí konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody.

Článek 18

1. Pomocný orgán pro vědecké a technologické poradenství a pomocný orgán pro provádění úmluvy, zřízené články 9 a 10 úmluvy, slouží také jako pomocný orgán pro vědecké a technologické poradenství a pomocný orgán pro provádění této dohody. V této dohodě se obdobně použijí ustanovení úmluvy vztahující se k fungování těchto dvou orgánů. Zasedání pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství a pomocného orgánu pro provádění této dohody se konají společně s příslušnými zasedáními pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství a pomocného orgánu pro provádění úmluvy.

2. Smluvní strany úmluvy, které nejsou smluvními stranami této dohody, se mohou účastnit jako pozorovatelé všech zasedání těchto pomocných orgánů. V případě, že pomocné orgány slouží jako pomocné orgány této dohody, pak rozhodnutí podle této dohody přijímají pouze ty smluvní strany, které jsou smluvními stranami této dohody.

3. Vykonávají-li pomocné orgány zřízené podle článků 9 a 10 úmluvy své funkce v souvislosti se záležitostmi týkajícími se této dohody, pak každý člen předsednictva těchto pomocných orgánů zastupující některou smluvní stranu úmluvy, která ale v té době není smluvní stranou této dohody, bude nahrazen dalším členem, jehož si smluvní strany této dohody zvolí ze svých řad.

Článek 19

1. Pomocné orgány nebo jiné institucionální uspořádání vytvořené úmluvou nebo na jejím základě, odlišné od těch, které jsou uvedeny v této dohodě, budou sloužit této dohodě na základě rozhodnutí konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody vymezí funkce, které budou takové pomocné orgány nebo subjekty vykonávat.

2. Konference smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran této dohody může poskytnout takovým pomocným orgánům nebo institucionálně zřízeným subjektům další pokyny.

Článek 20

1. Tato dohoda je otevřena k podpisu a bude podléhat ratifikaci, přijetí nebo schválení státy a organizacemi regionální hospodářské integrace, které jsou smluvními stranami úmluvy. Bude otevřena k podpisu v sídle Organizace spojených národů v New Yorku od 22. dubna 2016 do 21. dubna 2017. Poté bude tato dohoda otevřena k přistoupení ode dne následujícího po dni, kdy bude uzavřena pro podpis. Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení budou uloženy u depositáře.

2. Organizace regionální hospodářské integrace, která se stane smluvní stranou této dohody, aniž by kterýkoli z jejích členských států byl smluvní stranou této dohody, je vázána všemi povinnostmi podle této dohody. V případě organizace regionální hospodářské integrace s jedním nebo více členskými státy, které jsou smluvními stranami této dohody, rozhodne taková organizace a její členské státy o tom, jak si rozdělí odpovědnost za plnění závazků podle této dohody. V takových případech tato organizace a její členské státy nebudou oprávněny uplatňovat práva podle této dohody souběžně.

3. Ve svých listinách o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení oznámí jednotlivé organizace regionální hospodářské integrace rozsah svých pravomocí v záležitostech, které se řídí touto dohodou. Tyto organizace rovněž uvědomí o všech podstatných změnách v rozsahu svých pravomocí depositáře, který obratem informuje ostatní smluvní strany.

Článek 21

1. Tato dohoda vstupuje v platnost třicátým dnem po dni, kdy alespoň 55 smluvních stran úmluvy odpovědných v součtu za alespoň odhadovaných 55 procent celkových globálních emisí skleníkových plynů uložilo u depositáře své listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.

2. Pouze pro omezené účely odstavce 1 tohoto článku pojem „celkové globální emise skleníkových plynů“ znamená jejich aktuální množství sdělené nejpozději v den přijetí této dohody smluvními stranami úmluvy.

3. Pro každý stát nebo organizaci regionální hospodářské integrace, která ratifikuje, přijme nebo schválí tuto dohodu nebo k ní přistoupí poté, co byly splněny podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku pro vstup v platnost, vstupuje tato dohoda v platnost třicátým dnem po dni, kdy takový stát nebo organizace regionální hospodářské integrace uložily u depositáře své listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.

4. Pro účely odstavce 1 tohoto článku se listina uložená organizací regionální hospodářské integrace nezapočítává jako další listina k listinám uloženým jejími členskými státy.

Článek 22

Ustanovení článku 15 úmluvy o přijímání změn úmluvy se obdobně použijí i v této dohodě.

Článek 23

1. Ustanovení článku 16 úmluvy o přijímání příloh úmluvy a jejich změn se obdobně použijí i v této dohodě.
2. Přílohy této dohody tvoří její nedílnou součást, a pokud není výslovně stanoveno jinak, odkaz na tuto dohodu je současně odkazem na její přílohy. Tyto přílohy se omezují na seznamy, formuláře a jiný materiál popisné povahy, která je vědeckého, technického, procedurálního nebo správního charakteru.

Článek 24

Ustanovení článku 14 úmluvy o urovnávání sporů se obdobně použijí i v této dohodě.

Článek 25

1. Každá smluvní strana má jeden hlas, s výjimkou případů podle odstavce 2 tohoto článku.
2. Organizace regionální hospodářské integrace, v záležitostech spadajících do jejich pravomoci, uplatňují své právo volit s počtem hlasů rovným počtu jejich členských států, které jsou smluvními stranami této dohody. Taková organizace neuplatňuje své hlasovací právo, jestliže své právo uplatňuje některý z jejích členských států, a naopak.

Článek 26

Depozitářem této dohody je generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 27

K této dohodě nemohou být učiněny žádné výhrady.

Článek 28

1. Kdykoli po uplynutí tří let ode dne, kdy tato dohoda vstoupila v platnost pro určitou smluvní stranu, může tato smluvní strana od této dohody odstoupit podáním písemného oznámení deponitáři.
2. Každé takové odstoupení nabývá účinku po uplynutí jednoho roku ode dne, kdy deponitář obdrží oznámení o odstoupení, nebo k pozdějšímu datu, které může být v oznámení o odstoupení uvedeno.
3. Každá smluvní strana, která odstupuje od úmluvy, se považuje za odstoupivší i od této dohody.

Článek 29

Prvopis této dohody, jejíž znění v jazyce anglickém, arabském, čínském, francouzském, ruském a španělském mají stejnou platnost, je uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

V Paříži dvanáctého prosince dva tisíce patnáct.

NA DŮKAŽ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této dohodě své podpisy.